

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 35. 738/2014/9. szám

A Kúria a Dr. Hajnis Gábor pártfogó ügyvéd (**cím**) által képviselt **Felperes** (**cím**) felperesnek a Dr. ... jogtanácsos által képviselt Földművelésügyi Miniszter (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. július 7. napján kelt 10.K.27.148/2014/8. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 11. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.148/2014/8. számú ítéletét, valamint az alperes 269/1501/125/39/2012. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült pártfogó ügyvéd díját teljes egészében az alperes viseli.

A le nem rótt 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felperes az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás (a továbbiakban: SAPS), valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő nemzeti támogatások 2012. évi igénybevételeivel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 32/2012.(IV.2.) VM rendelet (a továbbiakban: Jogcím rendelet) alapján támogatási kérelmet nyújtott be. Az elsőfokú hatóság a kérelemnek részben helyt adott, és 2013. április 16. napján kelt 269/1501/125/12/2012. számú határozatával 2.286.758 forint támogatást állapított meg. Az utólagos ellenőrzés során megállapítást nyert, miszerint az igénylés alapjául szolgáló területeknél a felperes kevesebb terület után jogosult támogatásra. Tekintettel arra, hogy a területkülönbség meghaladta a megállapított terület 20%-át, de nem haladta meg annak 50%-át, ezért az 1122/2009/EK rendelet 58. cikk 1. albekezdésében foglalt alkalmazásával a támogatás az igényelt és megállapított területkülönbség kétszeresével csökkentésre került. A fentiek

alapján az elsőfokú hatóság 2013. július 29. napján kelt 269/1501/125/24/2012. számú határozatával a támogatást megállapító határozatot visszavonta, a támogatási kérelmet elutasította, és a megállapított támogatási összeg visszafizetését rendelte el.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve, az alperesi jogelőd (a továbbiakban: alperes) 2013. november 15. napján kelt 269/1501/12/39/2012. számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta. A másodfokú határozat hivatkozott a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: MVH eljárási törvény) 57/A.§ (5) bekezdésére, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény (a továbbiakban: Tft.) 11/A.§-ában, illetőleg 25/B.§ (2) bekezdésében foglaltakra.

A felperes keresetét az elsőfokú bíróság elutasította. Ítéletének indokolása szerint a 29/2012.(III.24.) VM rendelet (a továbbiakban: VM r.) 1.§-ának 8. pontja alapján a jogszerű földhasználó a földhasználati nyilvántartás részletes szabályairól szóló 356/2007.(XII.23.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm.r.) szerinti földhasználati nyilvántartásba bejegyzésre kell kerüljön. Ennek folytán csak azt a földterületet lehet figyelembe venni a támogatás mértékénél, amelyre tárgyév június 9-ig a felperes földhasználóként be van jegyezve.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes által hivatkozott 73/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 35. cikk (1) bekezdése - amely a parcellák rendelkezésre állását írja elő - önmagában nem igazolja azt, hogy a termelőnek ezen túlmenően bejelentési, illetőleg nyilvántartási kötelezettségét nem kell teljesítenie a támogatás igénylésekor. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az EK rendelet 124. cikk (1) bekezdés (2) albekezdés, (2) bekezdés (2) albekezdése, valamint az 1122/2009/EK rendelet idézett szabályaiból következően a VM r. rendelkezései nem sértik a közösségi jogszabályt akkor, amikor többletfeltételt írnak elő a jogszerű földhasználat igazolására nézve.

A felperes az általa igényelt többletparcellákra vonatkozóan földhasználati nyilvántartásba nem volt bejegyezve, azokkal nem rendelkezett, miként ezt az általa csatolt családi gazdaságot alapító okirat megerősíti. Emellett nem tudta bizonyítani, hogy a földhasználati nyilvántartásba önhibáján kívül nem került e földterületek tekintetében bejegyzésre. Az elsőfokú bíróság utalt a Tft. 11/A.§-ában, illetőleg 25/B.§ (2) bekezdésében foglaltakra, amely szerint a használt földterület bejelentése nemcsak a támogatás igénybevételének feltétele, hanem a földhasználatához kapcsolódó általános kötelezettség.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a 2012. évre való jogosultság feltételei az érvényes jogcím és a terület tényleges birtoklása, amelyeket az MVH eljárási törvény 38.§ (8) bekezdése

szerint a felperesnek kell bizonyítania.

Az elsőfokú bíróság a felperes által előterjesztett bizonyítási indítványokat mellőzte, mivel azok egy része a döntés szempontjából irreleváns kérdések tisztázására, más része pedig a közigazgatási eljárásban már tisztázott tények alátámasztására irányult.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását, keresetének helytadó döntés meghozatalát kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perbeli ügyet tévesen hozta összefüggésbe a Luxemburgi Bíróság C-61/09. számú Landkreis Bad Dürkheim ítéletével. Sérelmezte, hogy sem a hatóság, sem a bíróság nem vette figyelembe, hogy családi gazdaságként működnek, melynek vezetőjeként egyértelműen jogos igénylőnek tekinthető.

Nyomatékosan utalt az MVH eljárási törvény jelenleg hatályos 44.§ (4)-(7) bekezdéseire, melyet esetében alkalmazni kell. A felperes hivatkozott a perbelivel ellentétes ítélkezési gyakorlatra. Véleménye szerint a támogatást visszavonó alperesi döntés jogsértő, sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 114.§ (3) bekezdését azáltal, hogy elvonja a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogait.

A felperes sérelmezte a közigazgatási eljárás koncepciós jellegét, egyebekben méltányolható személyes körülményeire hivatkozott.

A felülvizsgálati kérelem kiegészítésében - korábbi nyilatkozatait fenntartva -, az eltérő joggyakorlat alátámasztására csatolta a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéleteit.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felperes csak állította, hogy az ítélet nem megalapozott, de a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 272.§ (2) bekezdésébe ütköző módon a jogerős ítélet vonatkozásában nem jelölt meg jogsértést. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek a kérelem benyújtásakor hatályos jogszabályi feltételeknek kellett megfelelnie, a földhivatalnak a bejegyzés kapcsán hivatkozott esetleges mulasztása a jelen eljárásban nem releváns. Az alperes véleménye szerint a felperes a 2012. évi támogatásra nem jogosult annak ellenére sem, hogy a felesége tulajdonában álló földterületeket a családi gazdálkodás keretében hasznosítja. A megváltozott jogszabályi rendelkezések vonatkozásában előadta, hogy azok a felperes kérelmének benyújtásakor még nem, csak 2014. január 7-től hatályosak. Az alperes azzal cáfolta a felperesnek a Ket.-re történt hivatkozását, hogy a perbeli eljárásra nem a Ket., hanem az MVH eljárási törvény előírásai vonatkoznak, melyet a Kúria jogértelmezése is alátámaszt.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból téves következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság nem ért egyet.

A Kúria több ügyben állást foglalt a jogszerű földhasználó, illetőleg földhasználat kérdéséről. A vonatkozó hazai és uniós szabályozás összevetésének eredményeként kifejtette, hogy a tagállamoknak van lehetősége arra, hogy az egységes területalapú támogatások megszerzését, az EK rendeleten túli, a támogatás jogszerű felhasználását további garanciákkal, ha tetszik, többletfeltételekkel bástyázzák körbe. A földalapú támogatások akkor jogszerűek, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy az igényelt földterületek jogszerűen állnak rendelkezésre, jogszerű és igazolható jogcím alapján használja. [EK rendelet 124. cikk (2) bekezdése] További feltétel, hogy a mezőgazdasági termelő tényleges mezőgazdasági tevékenységet folytasson. A családi gazdaság a Tft. 3.§ h) pontja által körülírt termelési egység, amelynek termőföld és a gazdálkodáshoz szükséges egyéb vagyontárgy, eszköz lehet birtokában. A jogszerű használatot a Korm.r. 4.§-a és 5.§-a szerint a földhasználati lap közhiteles adatként tartja számon. A jogalkotó a Tft.-ben a családi gazdaságot nem ismerte el önálló jogi személynek, így csak annak vezetője és tagjai révén szerezhethet jogot. Ekként a felperes is, mint a családi gazdaság vezetője a Tft. 3.§ i) pont 1. alpontja alapján a családi gazdaság tevékenysége körében szerezhethet jogot. A családi gazdaság földhasználati nyilvántartásban rögzített termőföld használata jogszerű földhasználatot jelent. A perben nem volt vitatott, hogy a felperes fia és felesége tulajdonát képezik az érintett földterületek, melyeket a családi gazdaság számára átengedett, ezáltal a családi gazdaság részét képezik, rendelkezésre állnak. A családi gazdaság, melyet a nyilvántartásba bejegyeztek, vezetője a felperes, aki ennél fogva jogszerű földhasználó, ily módon jogszerűen igényelte a támogatást.

Az elsőfokú bíróság helyesen a Pp. 339/A.§-a szerint az alperesi határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján vizsgálta az alperesi határozat jogszerűségét, de figyelmen kívül hagyta a hatályos joganyag összefüggéseinek vizsgálatát, ezért téves jogértelmezés folytán hibás döntést hozott.

A fenti, a Kúria által más ítéletben már kifejtett (Kfv.V.35.642/2011/3.) és a jelen perben is elfogadott jogértelmezését csak megerősítette a jogalkotó is az MVH eljárási törvény 44.§ (4)-(7) bekezdéseinek 2014. január 7. napja óta hatályos módosítása révén, amely szerint a jogszerű földhasználatot nemcsak a földhasználati lap, hanem a családi gazdaság alapításáról szóló megállapodás is igazolja.

A felperes ugyanakkor tévesen hivatkozott a Ket. szabályaira, mivel a Ket. szerint az eljárási szabályok megsértése miatt, a 114.§ alapján ad lehetőséget a határozat visszavonására. Jelen esetben azonban a kifizetési jogosultságot megállapító határozat visszavonására a Ket. általános rendelkezését felülíró speciális jogszabály [MVH eljárási törvény 57.§ (3) bekezdése] alapján került sor, mégpedig azért, mert az alperes álláspontja szerint felperes nem tudta teljesíteni a támogatás feltételeit, a támogatást jogosulatlanul vette fel [MVH eljárási törvény 69.§ (1) bekezdés a) pontja].

A fenti jogszabály értelmezés szerint azonban a felperes, mint földhasználó jogosult volt az általa igényelt támogatásra, amelyet az alperes jogsértő módon vont el tőle.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a Pp.339.§ (1) bekezdése alapján a felperes keresetét nagyobb részben alaposnak értékelve az alperes határozatát, az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte.

A felperes részére a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat SZE/301/661073-2/2014. számú határozatával a felülvizsgálati eljárásban való képviseletre pártfogó ügyvédet rendelt ki. A felperes pernyertességére tekintettel a pártfogó ügyvéd felülvizsgálati eljárásban keletkezett díját a pervesztes alperes viseli, melynek mértékéről a Szolgálat külön határozatban rendelkezik.

Az alperes személyes költségmentessége okán a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli, melynek mértékét a Kúria az 1990. évi CXIII. törvény 43.§ (3) bekezdése és 50.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2015. szeptember 30.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró